

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

Vychází začátkem každého měsíce.

Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.

Pořádá P. Ant. Ostrčilík T. J.

Celoroční předplatné 1 kor. — V Americe 0.25 dol. — V Německu 1 M.

S povolením nejd. kníže-arcib. konsistore v Olomouci a řeh. představených.

OBSAH: Vyhnaní synové Evy. (Báseň.) — P. Filip Malý T. J. — K nastávající korunovaci Panny Marie Svatohostýnské. (Č. d.) — Tuřany. — Kvitky z pouti. (Báseň.) — Kde víra, tam pravá láska. (Č. d.) — Matka moje. — Zprávy se sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Tuřany, poutní místo. — Tuřanský kostel před rokem 1888. — Průčelí chrámu Páně v Tuřanech.

NA OBÁLCE: Z cirkve a světa. — Listárna administrace — Listárna redakce. — Inseráty.

Důtklivé upozornění.

Tiskem nového adressáře odběratelů, zvýšením sazby tiskové a tím, že mnozí, jimž Hlasý ukázkou byly zaslány, teprve 4. anebo 5. číslo navrátili, vzrostly velice výdaje našeho nejlacinějšího lidového časopisu. Za tou příčinou prosí Vydavatelstvo Hlasů co nejsnažněji, aby ti, kdož za minulé ročníky dosud nezaplatili, brzy tak učinili a též předplatně na nový ročník co nejdříve zaslali si neobtěžovali. a též podle možnosti aspoň malým obnosem na uhrazení velikých výloh dobrotivě přispěli. — Všechny peněžní zásluky a reklamace týkající se Hlasů buďtež adressovány na administraci Hlasů Svatohostýnských na Sv. Hostýně u Bystřice na Moravě. — Žádá též uctivě všechny příznivce, aby laskavě administraci zaslali záhy přesné adressy nových odběratelů, kterým by náš časopis ukázkou mohl býti zaslán a aby své známé sami naň upozornili. Kdo získá nových 10 odběratelů, obdrží jeden výtisk nádavkem. O starší ročníky (VI. a VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník 1 K). — Konečně vybízí důtklivě k hojnému přistupování za členy Matice Svatohostýnské v letošním pro Sv. Hostýn velepamátném roce.

REDAKCE.

Z církve a světa.

Duchovní cvičení pro učitelky, vychovatelky a kandidátky učitelství konati se budou letos opět v Přerově. Počnou v pondělí dne 26. srpna o 5. hod. odp. a skončí v pátek dne 30. srpna ráno. — Za ubytování a stravu platí se 6 K. Nemajetným účastnicím se poplatek částečně neb úplné promine; cestovné se na požádání nahradí. Žádoucno, by každá účastnice závčas se přihlásila u ctihodné sestry představené kláštera Školních sester v Přerově. — Po ukončení duchovních cvičeb bude schůze Mar. Družiny učitelék. — Vele důstojné duchovenstvo se uctivě žádá, by exercicie tyto, pokud lze, doporučilo.

Duchovní cvičení pro sestry III. ř. sv. Frant. konati se budou v Brně od 5. do 9. srpna 1912 v klášteře cti. sester sv. Karla Boromejského na Údolní ul. Přihlásiti se možno u představené III. ř. sl. Tez. Holánkové v Brně, Pekařská ul. č. 92.

Děkuvzdání. Farní úřad ve Štípe vyslovuje uctivé díky všem dosavadním ct. objednatelům obrazů P. M. Štípské a sděluje, že pro nedostatek času není mu toho možno, obrazy ty nadále jednotlivým osobám odesílati.

Skupinám venkovské Omladiny a všem katol. organisacím! K nastávajícím slavnostem objednávejte vstupenky ve prospěch Matice Cyrillo-Methodějské. Jsou vázány v bločcích po 100 kusech a zasílají se vyplaceně 1 blok 100 vstupenek za 2 K. Nechť není jediné slavnosti, která by neměla vstupenky Matice C.-M. Je to dobrovolná daň Matici, která nikoho netíží. Objeďnávky vyřizuje sekretariát M. C. M. v Olomouci. Red. «Našince».

Stipendia Matice Cyrillo-Methodějské. Dle usnesení řádné valné hromady vyšle letos Matice C. M. 10 studujících na katolický ústav do Bubenče u Prahy a udělí nemajetným stipendia. Žádosti o stipendia musí býti nejdéle do 15. června t. r. zaslány na Sekretariát M. C. M. v Olomouci. (Red. «Našince».) K žádostem buďte přiloženy poslední vysvědčení školní a křestní list. Ti, kteří žádosti již podali, nechť obratem zašlou žádané přílohy. Veškeré informace další ochotně podá Sekretariát Matice C. M. v Olomouci, red. «Našince».

Method Zavoral: Kázání o Nejsv. Svátosti 'Oltární. Zlatá to knížečka, kteráž nepřeborné poklady v sobě skrývá. Věřící, zbožné duše v lásce k svátostnému Spasiteli více ještě roznítí a srdce jejich nevýslovnou naplní radostí. Kéž spisek ten dostane se do rukou všech našich čtenářů! **Ve prospěch katol. vyš. dívčího gymnasia na Král. Vinohradech** věnován spisek ten; jak šlechetný, bohumilý to účel! — Kdo zná, jak výchova našich dospívajících dívek na mnohých ústavech vypadá, milerád jistě dle možností přispěje na udržování ústavu

tak vzorného, jako je dívčí gymnasium Vinohradské cti. sester III. ř. sv. Františka. Objeďnávky přijímá a vyřizuje: **Knižkupectví Cyrillo-Methodějské V. Kotrba** Praha II.—200. Cena 1 K.

Žunkovičův spis o Rukopisech, v němž kritické vydání Rukopisu Zelenohorského, Královédvorského a Písň pod Vyšehradem v originále bude doprovázeno statěmi literárně historickými, filologickými a obrannými, vyjde v létě roku letošního. Kniha bude ozdobena barevnými reprodukcemi několika stránek Rukopisů a umělecky vypravena (obálka, vignety a linky) malířem Jano Koehlerem. Autoři, nakladatel i knižtiskař věnují spisu o Rukopisech péči co největší, aby kniha byla v každém ohledu: obsahem i zevnější úpravou bezvadná a dokonalá. Ty, kdož v Rukopisy věří a kdož se o tyto vzácné staročeské památky literární zajímají, na spis Žunkovičův upozorňujeme už nyní.

Záhuba lodi «Titanica». O záhubě lodi «Titanic» přináší anglické listy velezájímavou zprávu o hrdinném knězi, jehož jméno jest Thomas Roussel Byles. «Daily Chronicle», «Evening World» a jiné listy rozepisují se o hrdinném skonu jeho. «E. W.» přináší dojmy zachráněných, Miss Ellen Mocklare, Mis Berthy Moran a jiných, které je vyprávěly v Novém Yorku. Při první zprávě, že loď narazila v největším zmatku Father Byles dodával zmužilosti svým klidem a svou odhodlaností. Ráno celebroid mši sv. ještě s knězem německým, který také mluvil maďarsky, ale jméno jeho dosud nebylo zjištěno. Oba kněží promluvili srdečně k lidu, a jak zachránění vypráví, mluvili oba o nutnosti, připravit si ochranný člun též pro věčnost. Všichni poklekli a modlili se hlasitě, při čemž se účastnili i jinověrci a i židé. Father Byles klidně pomáhal dětem a ženám do záchranných člunů, povzbuzoval je k důvěře v Boha a dodával odvahy a myslí všem. Když poslední člun byl spuštěn, prosili ho, aby vstoupil s nimi do člunu, ale Father Byles to zamítl. Zpovídal a rozhřešoval dále. Zachránění praví, že mohl býti zachován, kdyby byl snažných proseb námořníka, který člun vedl, poslechl. Father Byles jel do Ameriky oddávat svého bratra v Brooklynu. Miss Ellen Mocklare vypráví, že slyšela na člunu zpěv písně «K Tobě Bože, blíž» ještě daleko do moře znít. «Daily Chronicle» píše, že hrdinný kněz byl chabého zdraví a proto mu dána štace venkovská, aby se mohl více šetriti. Hrdinný jeho duch ukázal se v době osudné katastrofy. Jeho sebeobětavostí postavil anglický tisk pomník uznání a vděčnosti. Diecese westminsterská, jejíž byl členem, může býti hrda na svého příslušníka. Bratr sebe obětovavšího kněze očekával «Carpathii» a do výstupu posledního cestujícího, zla nějakou zprávu o záchraně

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.
Pořádá P. Ant. Ostrčilík T. J.

Vychází počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 1 kor. — V Americe 0·25 dol. — V Německu 1 M.

Vyhověno takto zajisté tichému prání mnoha a oddaného kněze missionare, ze odpočívá ve stínu jedlí a smrků svatohostýnských.

Jistě, že Maria, Matka vítězná, dopomohla vytrvalému bojovníku k vítězství věčnému! R. i. P.

P. Ant. Ostrčilík T. J.

K nastávající korunovaci P. Marie Svatohostýnské.

Č. d.

4. Úcta laiků.

K ctitelům Matky Boží Svatohostýnské a k příznivcům Sv. Hostýna patří mnoho osobností z předních rodů šlechtických, jako hrábata, baroni, rytíři: Belcredi, Seilern, Thun, Chovinski, Serenyi, Laudon, † Anatol d' Orsay, † Šrom atd. Dále přemnozí laikové, vynikající svým postavením v úradech státních i vojenských: okr. a voj. hejtmani, majoři (M. Žunkovič † šl. Pelikan); říš. a zem. poslanci, starostové, sv. a cíř. radové (Fr. Sedláček, J. Harna), jakož i mužové. vynikající učeností (škol. rada prof. Dr. Nábělek, který m. r. veřejně s lidem sv. Svátosti tu přijal). Zejména o prázdninách není takměř dne, kde by sem nezavítaly rodiny z naší intelligence (professoři, inspektoři, učitelé); nedávno oba nejlepší odborníci v církevním umění z Prahy: malíř a sochař Foerster a prof. české techniky Jos. Fanta, který po své návštěvě mimo jiné dopsal: «Kéž Sv. Hostýn zastkví se jednou vším, co je vrcholem našeho snažení v oborech umění, aby vše: celek i části byly již samy sebou důstojnou adorací Mateře Boží a projevem pracovníků za světlem jdoucích». A Foerster: «Byl jsem dojat velebnou polohou místa svatého, kam utíkají se sta tisíce duší ne-li skutečně, alespoň ve svých srdcích».

P. Rud. Rozkošný T. J.

P. Filip Malý T. J.

P. Filip Malý, nar. 4. února r. 1840 v Pačlavicích u Nezamyslic, konal gymnasiální studia v Kroměříži u Piaristů a 5. října 1860 vstoupil do řádu T. J. Na kněze byl vysvěcen roku 1869.

Působiv na různých místech rak. uher. provincie byl poslán do Ameriky, kde v Nebrasce mnoho let blahodárně působil. R. 1890 vrátil se do Trnavy, ale již následujícího roku přišel na Sv. Hostýn, kde pracoval s † P. Cibulkou 5 let; odtud se dostal na Velehrad, kdež působil opět 5 let. R. 1900 se vrátil na Sv. Hostýn, a s malými přestávkami tu apoštoloval až do své smrti, která jej překvapila v úterý 21. května o ¼7. ráno. Jak miloval Sv. Hostýn, bylo možno poznati, když loni po malé přestávce před poutěmi přišel zpět na Sv. Hostýn. Byl velice veselý, vypravoval o svém mládí, vzpomínal na doby, kdy jako malý chlapec běhával po zdech okolo chrámu Hostýnského. Jeho působení bylo skryté, na oko jednotvárné, ale požehnané. Každého dne ráno o půl 6. sloužil mši sv. načež brzy krácel do zpovědnice naproti oltáři P. Marie lurdské, a tam sedával tak dlouho, dokud si myslel, že někdo přijde. Odpoledne každého dne bez výjimky opět o 5. hod. se tam ubíral, a seděl tam do ¼8. V čas poutí chodíval vždy ráno o 4. hod. zpovídati, a odcházival pozdě v noci. Lidé si na něho tak navykli, že obyčejně vždy chodívali doprostřed kostela, a ihned se ohlédli k jeho zpovědnici, a našli jej tam

zany' v bločcích po 100 kusůch a zašlají se vyplaceně 1 blok 100 vstupenek za 2 K. Necht není jediné slavnosti, která by neměla vstupenky Matice C.-M. Je to dobrovolná daň Matici, která nikoho netíží. Objeďnávky vyřizuje sekretariát M. C. M. v Olomouci. Red. «Našince».

Stipendia Matice Cyrillo-Methodějské.

Dle usnesení řádné valné hromady vyšle letos Matice C. M. 10 studujících na katolický ústav do Bubenče u Prahy a udělí nemajetným stipendia. Žádosti o stipendia musí býti nejdéle do 15. června t. r. zaslány na Sekretariát M. C. M. v Olomouci. (Red. «Našince».) K žádostem buďte přiloženy poslední vysvědčení školní a křestní list. Ti, kteří žádosti již podali, necht obratem zašlou žádané přílohy. Veškeré informace další ochotně podá Sekretariát Matice C. M. v Olomouci, red. «Našince».

Method Zavoral: **Kázání o Nejsv. Svátosti Oltární.** Zlatá to knížečka, kteráž nepřeborné poklady v sobě skrývá. Věřící, zbožné duše v lásce k svátostnému Spasiteli více ještě roznítí a srdce jejich nevýslovnou naplní radostí. Kéž spisek ten dostane se do rukou všech našich čtenářů! **Ve prospěch katol. vyš. dívčího gymnasia na Král. Vinohradech** věnován spisek ten; jak šlechtný, bohumilý to účel! — Kdo zná, jak výchova našich dospívajících dívek na mnohých ústavech vypadá, milerád jistě dle možnosti přispěje na vydržování ústavu

zpráve, že loď narazila v největším zmatku. Father Byles dodával zmužilosti svým kladem a svou odhodlaností. Ráno celebroid mši sv. ještě s knězem německým, který také mluvil maďarsky, ale jméno jeho dosud nebylo zjištěno. Oba kněží promluvili srdečně k lidu, a iak zachránění vypráví, mluvili oba o nutnosti, připraviti si ochranný člun též pro věčnost. Všichni poklekli a modlili se hlasitě, při čemž se účastnili i jinověrci a i židé. Father Byles klidně pomáhal dětem a ženám do záchranných člunů, povzbuzoval je k důvěře v Boha a dodával odvahy a mysli všem. Když poslední člun byl spuštěn, prosili ho, aby vstoupil s nimi do člunu, ale Father Byles to zamítl. Zpovídal a rozhřešoval dále. Zachránění praví, že mohl býti zachován, kdyby byl snažných proseb námořníka, který člun vedl, poslechl. Father Byles jel do Ameriky oddávat svého bratra v Brooklynu. Miss Ellen Mocklare vypráví, že slyšela na člunu zpěv písně «K Tobě Bože, bliž» ještě daleko do moře znít. «Daily Chronicle» píše, že hrdinný kněz byl chabého zdraví a proto mu dána štace venkovská, aby se mohl více šetřiti. Hrdinný jeho duch ukázal se v době osudné katastrofy. Jeho sebeobětavosti postavil anglický tisk pomník uznání a vděčnosti. Diecese westminsterská, jejíž byl členem, může býti hrdá na svého příslušníka. Bratr sebe obětovavšího kněze očekával «Carpathii» a do výstupu posledního cestujícího, zela nějakou zprávu o zachráně

ným modltbám kněží a věřících. Pak ubíral se pěkně seřaděný průvod s hořícími svícemi ku připravenému a kvítím hostýnským ozdobenému hrobu, jenž je za 14. zastavením staré křížové cesty. Po vykonaných modltbách byla rakev za hojného pláče truchlících přítomných, mezi nimi sestry nebožtíka, spuštěna do hrobu. Kněží, kteří jej vyprovázeli, bylo napočteno 32, z nichž tito se zapsali do pamětní knihy: Dr. K. Wisnar, světitel biskup a generální vikář v Olomouci, Dr. Ant. Cyr. Stojan, probošt, kroměřížský poslanec, Jan Hikl, děkan z Holešova, Frant. Kremel, emer. děkan z Bystřice, Vlad. Vorel, far. z Bystřice, Fr. Snopek, kn. arc. archivář z Kroměříže, Jan Blažej, viceděkan Rusava, Frant. Gogela, farář ze Střebčtic, Šimon Doležel, farář z Vitonic, Frant. Spisar, děkan z Pačlavic, Aug. Neoral, farář z Rudslavic, Leop. Zatloukal, farář v Býlavsku, Fr. Vyplel, em. farář v Holešově, Fr. Talmáček, farář v Loukově, Frant. Jemelka, koop. ve Val. Meziříčí, Jar. Isák, koop. v Citově, Jos. Lužný, far. v Prusinovicích, Jos. Vyvlečka, vikář v Olomouci, Jan Neugebauer, farář z Rajnochovic, Jan Stratil, koop. z Hulína, Dr. K. Hubík, kn. a. prof. z Kroměříže, Frant. Jadrníček, kaplan z Holešova, In. Kuchař, koop. v Prusinovicích, Frant. Bubílek, farář v. v. v Bystřici, Eug. Dlouhý, koop. ve Val. Meziříčí, Alois Viceník, koop. z Lipníka, Jos. Hladký, farář z Kunovic, kamž po 15 let každoročně jezdíval na výpomoc, kdež ještě před svou smrtí od 12.—16. května naposledy zpovídal. Před několika dny řekl P. Malý: »Kdyby nás vyhnali se Sv. Hostýna, šel bych za rozhlednu, udělal bych si tam poustevnu, a tam bych bydlel.« Nyní odpočívá před rozhlednou, blízko Panny Marie, již tak po celý život miloval. Hospodář Matice Svatohostýnské, cís. rada Jan Harna, který již před lety pojal myšlenku, zříditi soukromý hřbitov na Sv. Hostýně a na jichovýchodním svahu lesíka příhodné k tomu místo vyhlédl, zmínil se jedenkrát nebožtíkovi, že by zasluhoval pochován býti na tomto krásném místě své blahodárné činnosti. S úsměvem odvětil P. Malý, že by nebyl hoden toliké pozornosti, ale bylo viděti, že stařečka zmínka ta těšila.

Vyhověno takto zajisté tichému přání milého a oblíbeného kněze missionáře, že odpočívá ve stínu jedlí a smrků svatohostýnských.

Jistě, že Maria, Matka vítězná, dopomohla vytrvalému bojovníku k vítězství věčnému! R. i. P.

P. Ant. Ostrčilík T. J.

K nastávající korunovaci P. Marie Svatohostýnské.

Č. d.

4. Úcta laiků.

K ctitelům Matky Boží Svatohostýnské a k příznivcům Sv. Hostýna patří mnoho osobností z předních rodů šlechtických, jako hrabata, baroni, rytíři: Belcredi, Seilern, Thun, Chovinski, Serenyi, Laudon, † Anatol d' Orsay, † Šrom atd. Dále přemnozí laikové, vynikající svým postavením v úřadech státních i vojenských: okr. a voj. hejtmani, majoři (M. Žunkovič † šl. Pelikan); říš. a zem. poslanci, starostové, sv. a cís. radové (Fr. Sedláček, J. Harna), jakož i mužové. vynikající učeností (škol. rada prof. Dr. Nábělek, který m. r. veřejně s lidem sv. Svátosti tu přijal). Zejména o prázdninách není takměř dne, kde by sem nezavítaly rodiny z naší intelligence (professoři, inspektoři, učitelé); nedávno oba nejlepší odborníci v církevním umění z Prahy: malíř a sochař Foerster a prof. české techniky Jos. Fanta, který po své návštěvě mimo jiné dopsal: »Kéž Sv. Hostýn zastkví se jednou vším, co je vrcholem našeho snažení v oborech umění, aby vše: celek i části byly již samy sebou důstojnou adorací Mateře Boží a projevem pracovníků za světlem jdoucích«. A Foerster: »Byl jsem dojat velebnou polohou místa svatého, kam utíkají se sta tisíce duší ne-li skutečně, alespoň ve svých srdcích«.

Jakou pak úctou a důvěrou obecný lid lne k Matce B. Svatohostýnské, nejlepším důkazem — vedle četných poutníků privátních, kteří po celý rok ani období zimní nevyjímaje, sem přicházejí (až z Prahy, Krakova a Vídně) — jsou přčetná processí česká, německá, a slovácká, která rok co rok sem zavítají ze všech končin Moravy, rak. i prus. Slezska, Dolních Rakous, Uher a Čech. Roku 1891 napočteno — pokud vůbec bylo možno — průvodů 440. — Roku 1907 pokusil se kdosi statisticky na mapě znázorniti 260 processí, která svůj příchod v sakristii oznámila.

Není stavu, který by nebyl zastoupen: matky přicházejí sem obětovat Mateři Boží svá nemluvňátka; snoubenci vyprosit si požehnání; přicházejí četné školy se svými učitelskými sbory; vojínové před odchodem z domova, aby tu přijali sv. Svátosti; důstojníci i prostí; Mar. Družiny, katol. spolky, sdružení a omladiny, neduživci, nemohouce jinak na vozích se dávají přivážeti; starcové a stařeny před smrtí přicházejí, aby — jak pravívají — rozloučili se s Matičkou Svatohostýnskou.

Uhrnem možno říci — jak již zemř. P. Citulka J. nejednou ve svých zápiscích (*Litterae annuae S. J.*) poznamenal, že navštíví ročně Sv. Hostýn 150—200.000 poutníků.

5. Matice Sv. Hostýnská.

Družstvo Sv. Hostýnské a nastoupivší na jeho místo Matice Svatohostýnská se svým výborem, se svými 15.000 členy a se vším co od nich za posledních 30 let pro zvelebení Sv. Hostýna bylo vykonáno (úprava vodovodu a cest, klášterní budova, hotel, rozhledna, nové nádherné schodiště, 2 křížové cesty, úprava ambítů a kaplí, nová útulna atd.) jsou trvalým a nejvzornějším dokladem bezměrné lásky a důvěry s jakou celá vlast lne k Sv. Hostýnu a jeho nejsv. Matky, pro niž velikým nákladem a velikými oběťmi zakoupen celý vrch posvátné hory.

6. Sv. Svátosti a bohoslužba.

Podle záznamů přistupuje ročně na Sv. Hostýně až na 40.000 poutníků k sv. Svátostem a to přemnozí, kteří sem přicházejí, aby našli pokoje svědomí druhdy po dlouhém poblouzení a odkládání. A počet byl by jistě daleko větší, kdyby vůbec síly stačily, aby všem mohlo býti vyhověno. Zpovídá se často od nejprvnějšího rána (4 hod.) až do pozdní noci (10—11) a to někdy až 16 zpovědníků domácích i cizích. — Sv. Přijímání podává se již při mši sv. o 4 hod. ráno, někdy 3—4 kněží najednou v kostele, někdy i venku a ještě v poledne bývá hojně komunikantů. — Není neděle a svátku, ani v době zimní, aby se nekázalo slovo boží; v období poutním (od Bož. Hodu velik. až do Všeck Svátých) konávají se uvítací promluvy na večer o 7. hod.; káže se ráno i dopoledne, když pak je velký nával mimo to i pod širým nebem; též německým processím konávají se promluvy v kapli blah. Jana Sarkandra. — V jediném roce 1911 bylo na 150 kázání a promluv.

7. Svatohostýnské Hlasy.

Sv. Hostýn má od 7 let svůj lidový měsíčník »Sv. Hostýnské Hlasy«, který se těší veliké oblibě, čemuž nasvědčuje veliký počet odběratelů, který přesahuje již 9000. — Poutních míst, které by svým časopisem se mohly vykáhati, jest málo.

(P. d.)

Tuřany.

V široké a dlouhé rovině, která se rozprostírá pod hlavním městem Moravy, Brnem, vypíná se na poznenáhlém, východním svahu, poutní, mariánské místo Tuřany. Celé širé krajině vévodí rozsáhlý, v průčelí dvěma věžma ozdobený kostel, který stojí na prostranné návsi, ozdobené skvostným sloupem nejsvětější Trojice. Nevyniká tedy okolí Tuřan nikterak krásami přírodními, ale zajisté nikdo neupře, že má i rozlehlá rovina svůj půvab. Pohledem na tuřanský kostel, lze se již od zdaleka pokochati.

V nejširší známost vešly Tuřany tím, že klade se původ tuto uctívané sošky mariánské, do dob cyrillo-methodějských. Dle ústního, až po naše časy

Tuřany, poutní místo.

uchované podání, pochází tuřanská, milostná soška od našich slovanských věrověstů Cyrilla a Methoděje, kteří prý ji sami postavili v Tuřanech. Při pádu říše velkomoravské, roku 907, když ji rozbořili Maďaři, zmizela soška, až ji našel roku 1050, rolník Horák z blízkých Chrlic. Jda z Brna uviděl od zdaleka již zářící a hořící trní, když se k němu přiblížil, našel v něm sošku Panny Marie, držící v náručí Ježíška.

Zbudován byl na tomto místě kostel, což, jak se má za to, je na nynějším starém hřbitově, blízko nynějšího chrámu Páně, kde je kaplička P. Marie s nápisem: «tuřanským zde k radosti, nalezla se Matka Milosti léta 1050». První listinná zpráva o Tuřanech pochází z r. 1208. V pozdějších dobách nacházíme o tomto místě poutním málo zpráv, ví se jen, že tento starý a snad původní kostel, stál až do r. 1610, kdy byl opraven a rozšířen. Neboť nedávno před tím — okolo roku 1600, byla tato mariánská svatyně zloději vydrancována. Že již tehdy byla úcta tuřanské Panny Marie po vší Moravě rozšířena, vysvítá z toho, že na zprávu o neslýchané drzé svatokrádeži, přišel do Tuřan tehdejší olomoucký biskup, kardinál František Dietrichstein. Ve svém kázání poukazoval na původ milostné sošky od našich svatých věrověstů Cyrilla a Methoděje a nazýval ji štítem víry katolické na Moravě. Vybízel též přítomné ku sbírkám, aby mohla odčiněna býti aspoň částečně, hanebná svatokrádež. Sám přispěl k ní velikým obnosem.

Sbírka měla tolik příznivý výsledek, že mohl tehdejší tuřan. farář, který po tehdy oblíbeném zvyku, překřtil své poctivé české jméno Pekař, ve Pistorius (křestním jménem se jmenoval Jiří), provedl přestavbu i rozšíření mariánského kostela. Našel prý při bourání na zdi nápis, který potvrzoval, že byl chrám Páně založen a vystaven před šesti sty lety.

Za dob třicetileté války, to jest v letech od roku 1618 až 1648, byly u nás zlé časy; zuřila v naší milé Moravě krvavá válka. Z opatrnosti, by snad neupadla milostná soška do ruk svěřepého nepřítele a nebyla zneuctěna, byla dána pod ochranu sester svatého Františka v Brně. Sestry považovaly však Brno za málo bezpečné a utekly s pokladem, jim svěřeným až do Vídeňského Nového Města. Teprve až byla tato dlouhá, celých 30 let trvající válka ukončena mírem westfálským (r. 1648), vrátily se sestry Františkánky do Brna a milostná tuřanská soška byla donesena na svůj dřívější trůn dne 22. března 1649. Umístili ji v nově opraveném, rozšířeném a nádherně vyzdobeném poutním kostele na hlavním oltáři, což provedl velkým nákladem tehdejší farář Petráš.

Při těchto opravách našli dělníci pod oltářem mnoho kořenů v zemi. Dle dobrozdání znalců byly z dubů a vůbec z různých křovin, čímž byla potvrzena prastará pověst, tvrdící, že našli kdysi sošku v trní. V té době, kdy byli našinci obětaví a pro víru nadšení, bylo vystaveno na cestě z Brna do Tuřan, která měří šest kilometrů, patnáct sloupů, později v kaple přestavených a stejně od sebe vzdálených. Kaple tyto udržovaly se až do dob císaře Josefa II. a byly teprve rozbořeny za jeho panování, kdy propadlo podobnému žalostnému osudu mnoho jiných církevních památek.

Tuřanský farář Petráš vyzval známého vlastence, jesuitu Balbína, aby sepsal a vydal paměti o Tuřanské Panně Marii, což se stalo knihou v latině psanou a vydanou v Olomouci roku 1658 pod názvem: «Diva Turzanensis».

Nával poutníků býval veliký, takže nemohlo domácí duchovenstvo při nejlepší vůli všem vyhověti a postačiti. Proto vyjednal tehdejší pater fary tuřanské, biskup olomoucký s Jesuity, by převzali v Tuřanech duchovní správu, což se stalo roku 1666. Jesuité vystavěli si poblízkou poutního kostela prostranný dům, residenci a sloužili tu ochotně a obětavě poutníkům až do svého zrušení, roku 1773. Budova tato uchovala se až po dnešní den; bývala v ní továrna na cikorku, první toho druhu v naší říši, později vešla a jest až po dnešní den majetkem obce, která tu má umístněny pro své potřeby potřebné úřady a soukromé byty.

V neděli dne 28. dubna 1669 byly Tuřany svědkem velikolepé slavnosti, k níž se sjelo tolik lidu, že nebylo na něco podobného žádného pamětníka. Nikdo neviděl dříve v Tuřanech tolik lidí jako v onen památný den. Zastoupeno bylo všechno okolní kněžstvo, přišla šlechta z celé Moravy, jakož i nepřehledný zástup lidu. Bývalý chudičký sirotek, rodák z blízkého Rajhradu, později kněz tamního kláštera, benediktin P. Matouš Ferdinand Sobek, byl tehdy potvrzen od papeže Klimenta IX. za pražského arcibiskupa. Maje od dětinství velkou úctu ku P. Marii Tuřanské, vyslovil přání, by mu tam bylo odevzdáno pallium, což je široká páska, odznak pravomoci arcibiskupské. Byla to zajisté ve venkovském kostele památná a neobvyklá slavnost, což je znázorněno na velikém obraze, uchovaném až po dnešní den. Protože bývalo v Tuřanech dosti kněží Jesuitů, kteří ochotně vždy přisluhovali poutníkům svatými svátostmi, bývalo tu ročně až 17.000 kajcníkův.

Poslední oprava kostela byla provedena za horlivého faráře, Jana Špirka v roce 1888 a v následujících. Poutní kostel byl všecek obnoven a přizpůsoben slohu renesančnímu, též byl uvnitř vymalován. Přesřastnou bylo myšlenkou, že byla stará, v pravo vedle kostela stojící věž zbořena a místo ní v průčelí dvě

nové, čímž stal se jednak pohled na kostel již od zdaleka mnohem malebnější, než byl doposud a též získal tím tento chrám na výstavnosti, souměrnosti i celkové kráse.

Milostná soška jest umístěna v Tuřanech na hlavním oltáři. Jest 75 cm vysoká. Panna Maria sedí na trůně, levou ruku drží kolem Ježíška, sedícího na levé straně klínu. Vše jest provedeno z jednoho kusu dřeva, jež mají znalci za liruškové.

Slušno podotknouti, že, ač Tuřany, pokud sahá pamět lidská, vyhořely již třináctkrát, oheň doposud nikdy neuškodil kostelu; svatyně byla vždy ušetřena.

Protože sahá milostná soška svým původem až do dob cyrillomethodějských, bylo roku 1885. při oslavě tisíciletého úmrtí svatého Methoděje uspořádáno dne 12. dubna processí z Brna, z Petrova do Tuřan. Průvod vedl tehdejší biskup brněnský, dr. František Saleský Bauer a zúčastnilo se ho na 10.000 lidu.

Panno Maria Tuřanská, budiž i dále štítem víry katolické na Moravě!¹⁾

J. S. — T. J.

Kvítky z pouti.

III.

lásce mluví celý svět
a píše, básní, zpívá —
nediv se, lidská rodina
jen od lásky je živa.

Však do poháru lásky té
strach rmutnou hází pěnu,
při smrti každé srdečko,
pro febe ztrácí cenu.

Jen jedno srdce vzkříšeno
již nikdy neumírá,
toť Srdce Pána Ježíše,
co věrným ráj otvírá.

IV.

Ne, srdce nesmíš krájeti
jak melouny se krájí,
po kousku nesmíš rozdávat
jak v perníkové báji.

Bůh Stvořitel tak stanovil,
by celé srdce žilo,
bez oddechu a bez vady
do těla život lilo.

A chceš-li, aby duše tvá
též pravý život měla,
pak Bohu svému obětuj
své celé srdce zcela.

¹⁾ Sestaveno dle Vlastivědy moravské, Eichlerových Poutních míst a Mathonova Života Panny Marie.

Kde víra, tam pravá láska.

(Č. d.)

VI.

Mladá panímáma se za nedlouho zotavila, tak že babičky již mnoho nepotřebovala a Růženka jí k ruce stačila. Babička se tedy vypravila za dcerou Mařenkou, která jako učitelka působila ve Št. Vypravila se, ale napřed zajela za synem P. Františkem. Těšila se, jak jej překvapí. Přijela ranním vlakem po osmé hodině. Jdouc kolem kostela viděla jej otevřený. Vešla. P. František sloužil právě mši svatou. S jakou radostí a pýchou hleděla naň matička! Když se obrátil k lidu, vždy naň vlídně pohlédla. On však oka nepozvedl a tudíž jí ani nespátřil. Teprve ku konci mši svaté uděloval poslední požehnání, cítil, že na něho někdo

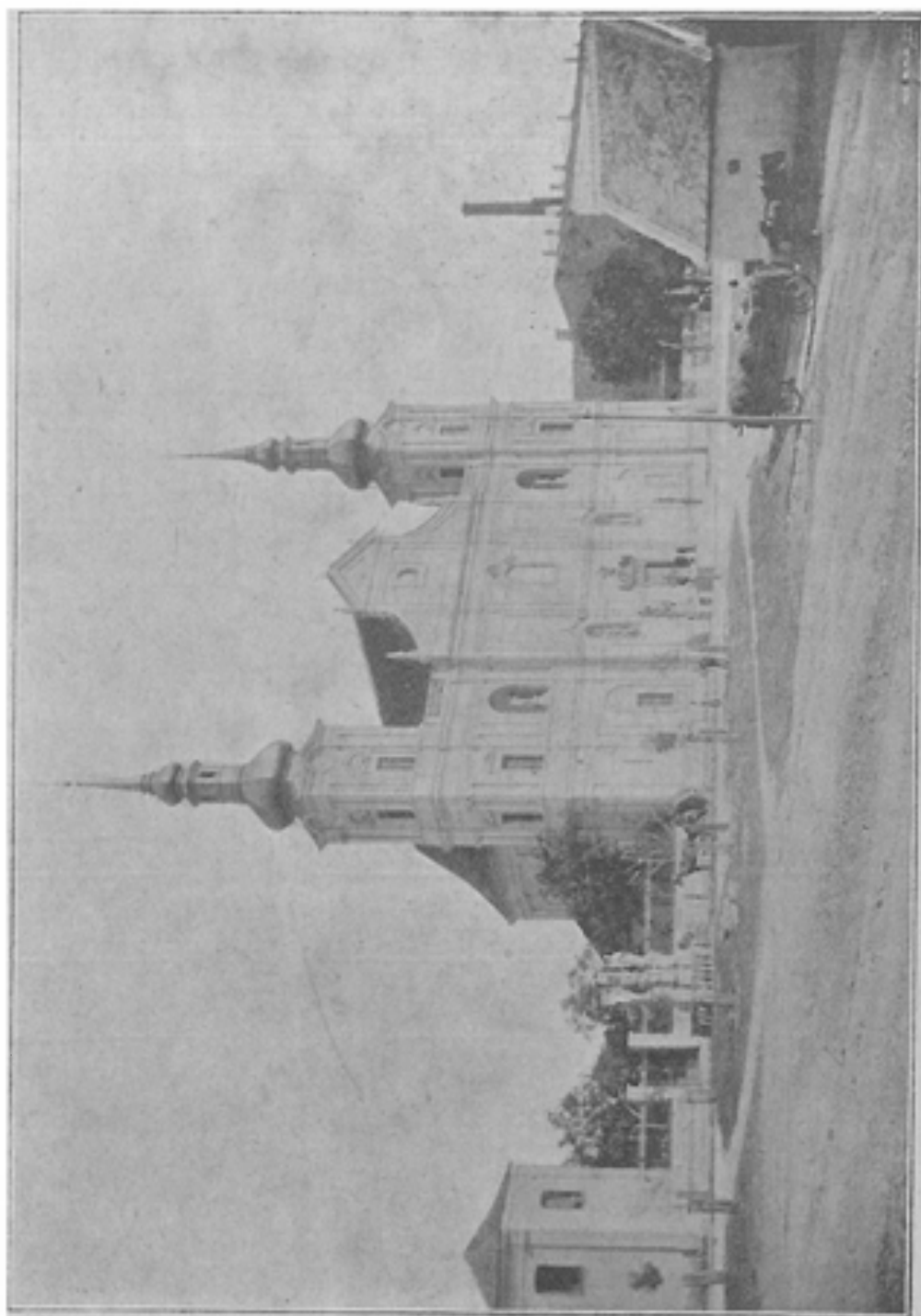
Tuřanský kostel před r. 1888.

upírá oko plné lásky a porozumění a něco jej nutkalo, aby se rozhlédl kolem sebe. A setkal se s okem i úsměvem dobré matičky. Na faře byla radostně vítána. —

Byl deštivý den. K večeru se přihnala vichřice házejíc veliké kapky deště na okenní tabule. Byl nevlídný, chladný večer a tmavá noc. Po večeri ještě dlouho hovořila matka se synem v útulné kaplance. Bylo již blízko k půlnoci, když se rozcházeli k odpočinku. V tom zavzněl zvonek. «Je-li to k nemocnému, půjdu já, mám týden» poznamenal mladý kněz. Matka sepjala ruce: «V tom chladu, dešti a nepohodě?» Syn se usmál: «Matičko, to je naše svatá povinnost. Rád plní kněz svoje povinnosti, sebe obtížnější, když ví, že lid mu rozumí, jej ctí a miluje. Já jsem bohudíky mezi lidem dobrým».

V tom zaklepal kostelník vcházeje do dveří se svítilnou v ruce. «Velebný pane, s Pánem Bohem až do panské hájovny. Vozem se tam jeti nemůže, musíme pěšky. Oblecte se dobře, vítr a déšť tam řadí až běda». «Však Pán Bůh pomůže, vždyť půjde s námi», odvětil s úsměvem kněz a již spěchal bouřlivou

nocí do kostela. Bursu s Nejsvětějším ukryl pod plášť a přivinul na hrud'. Hajný máje též rczžatou svítilnu v ruce, opíral se o silnou hůl a ukazoval jim cestu. Vítr zuřil, déšť šlehal vší silou chodcům do tváře a tichou nocí zněl zvonek »s Pánem Bohem«. Pomalu došli k lesu. Tam byl vítr mírnější, ale za to v ko-

Průčelí chrámu Páně v Tuřanech.

runách stromů šuměl děsný hukot, jakoby se všechna zloba světa této noci byla spojila v jeden souhlas. Kněz tisknul Nejsvětějši k hrudi nejinak, než jak matka k sobě vine dítko své. V blízkosti Ježíše necítil únavy, ni šlehu deště ni chladu a při každém klopýtnutí přivinul jej úžeji k sobě. Maně si vzpomněl na onen sen, jak kráčel s křížem od chaty k chatě nabízeje lásku Ukřižovaného, tehdy Kristem zhrdali, ale tato duše jej volá k sobě. Chlad již prorážel mu

roucho, on však nedbal neboť na hrudi choval teplo lásky. Dostavovala se únavou, on si jí však nevšímal, šeptaje v modlitbě: »Kriste, posilni svého sluhu!« Děšť mu plískal do očí, on však v duchu jen viděl, jak zbožná duše trpící touží spojití se s Ježíšem.

Alois Dostál.

Matka moje.

Jeli jsme před lety drahou po žírných lánech Moravy a vyhlédali okny do nového pro nás kraje. Proto ani jsme si valně nevšímalí, kdo kolem nás v železničním voze. Byl hodně naplněn. Lidé odcházeli a noví přistupovali, každý za svým cílem.

Krajina kolem mizela, obrazy se střídaly. Bylo to počátkem léta. Tam kladli žito, jinde sekali ječmeny. Každá mez se zelenala, každá stráň prokvétala. Slunce hrálo rozkošně.

»Hostýn, Hostýn!« voláno pojednou z několika hrdel.

Vyskočili jsme s nadšením. Vždyť jsme tam vlastně jeli, abychom po Velehradě navštívili druhé poutnické místo na sesterské Moravě.

»Kde, kde?« ptáme se rychle.

»Tamo na té hoře«, ukazovalo několik horlivých rukou.

»Aj! Tedy Hostýn!« oddechli jsme spokojeně. »Skutečně!«

Poznávali jsme svatyni na kopci dle četných vyobrazení, jež jsme viděli nesčíslněkrát.

»Tam jest — matka moje.«

Ohlížíme se, kdo to promluvil. Proti nám seděla paní v černém šatě asi třicítнице příjemné tváře. Také hleděla nyní oknem a upírala láskyplné oči na Hostýn. Bylo viděti, jak je potěšena, že aspoň svatyni vidí v dáli na pohoří jako v mlžinách.

Přímo zářila radostí, oči se jí šířily, pravici poznamenala čelo křížem, míjíc třeba hodně daleko posvátné místo.

»Matka moje«, dodala, usedajíc opět na své místo na tvrdé lavici.

Hostýn se nám na chvíli ztratil, bedlivěji jsme se opět rozhlíželi kolem sebe. Protějši paní tím zvoláním, tím vznícením nás dojímala.

»Zajisté máte velikou příčinu před Hostýnem volati — matku svoji?«

Paní se usmála a rychle přikývla.

»Nadučitelová z jakési vesnice pod Hostýnem«, představovala se.

Také jsme pověděli, odkud jsme a kam s přítelem cestujeme.

Byla potěšena, že cílem naší cesty také posvátný Hostýn.

«Kdybych mohla, hned bych se k vám přidala a putovala s vámi. Bezpočtůkráte byla jsem na Hostýně, ale vždycky tam chvátám velice ráda. A jak ne! Má-li každý Moravan příčiny k takové lásce tohoto poutního místa, já mnohem více.»

Odmlčela se, netázali jsme se, nechtíce se vtírat.

«Máte, pánové, ještě matku?» pojednou se paní nadučitelová tázala.

Oba vrtěli jsme hlavami, jeden matku ztratil nedávno, druhý se na ni ani téměř nepamatoval.

«Pochopíte mne, která jsem matku ztratila v sedmi letech věku svého. Hrozná to byla pro mne ztráta. K nevypovědění, k nevysvětlení. Ale já tehdy osířela docela. Otec předešel matku na věčnost. Sama jsem byla a hned se o mne nikdo nestaral. Neodvedli mne do některé domácnosti, abych byla mezi dětmi, mezi lidmi.

Obstarávali pohřeb, dávali kopati hrob, objednali hrana. Snad se domnívali, abych hlídala zatím svoje dědictví, aby nikdo nic neodcizil, jak se často stává.

Slovem osamotněla jsem a bylo mně hrozně úzko. Vyhlédala jsem oknem a viděla onu cestu, kterou jsme se s matkou brávaly na Hostýn. Více než hodinu jsme tam šly. Říkala matka moje: «Pojď, Cilinko, půjdeme na Hostýn a potěšíme se se svojí matkou!»

Častěji jsme sem chodily po smrti otcově. Bylo matce smutno, jako mně před jejím pohřbem, když jsem osaměla. Tak mne napadlo, abych se také podívala na Hostýn.

Co pak sedmileté dítě neprovede. Cestu jsem znala, na následky nepomyslila. Aniž jsem se valně strojila, pustila jsem se po té bílé cestě, jež mne tolik lákala. Dál a dále ku předu mne to pudilo. K matce, k matce — jakoby někdo volal přede mnou a zval mne. Slepě kráčela jsem za hlasem tím, cosi mne táhlo nahoru. —

Tehdy jistě cesta moje netrvala hodinu, neboť časem dala jsem se do klusu. Nikdo ze známých mne nepotkal a nevrátil. Snad jsem se lidem vyhnula, nyní ani se nepamatuji. Znam nahoru i vedlejší stezky.

Až v chrámě na Hostýně stanula jsem. Zde stále otevřeno po celý den, kdykoliv možno vejíti do svatyně.

Neohlížela jsem se, kdo přítomen, kdo se kde modlí. Jenom lampa tu hořela. Poklekla jsem na to místo, na něž s matkou jsem klekávala a z úst mých jenom dvě slova se vydrala. Zvolala jsem: «Matko moje!»

Potom modlila jsem se šeptem, snad ani slov neužívala. Celé nitro moje obracelo se k Marii Panně, matce všech křesťanů.

Velice se mně ulehčilo. Zdálo se mně, že nejsem opuštěna, že jsem našla opět matku svoji.

Ani nevím, jak dlouho jsem tam klečela a se modlila. Nikdo se o mne nestaral. V kostele byli cizí lidé, ti přišli a odcházeli.

Tak mně tu bylo dobře. Jakoby mať matka s výšin nebes žehnala.

«Vždyť jsme si to mysleli, že je zde», pojednou slyšela jsem a ohlédnuvši se, vidím poručníka. Radostně jsem vyskočila.

«Strýčku, já našla matku!»

«Pravda, máš tu druhou matku svoji», dosvědčoval poručník. «Ale měla jsi nám říci, kam jdeš. Měli jsme o tebe strach, hledali jsme tě. A kdyby nám lidé na poli pracující nepověděli, že viděli takové děvče jíti k Hostýnu, ani bychom tě nenalezli.»

Teď jsem si uvědomila, co jsem provedla. Byl to dětský nerozum, bez opovědění a ohlášení takto odejiti z domova.

Vyšli jsme ven a já následovala poručníka, jenž byl upokojen, že mne našel. Měl se mnou soustrast, ani mne pro ten skutek nekáral. Jen se ptal, kudy jsem šla, a divil se, že jsem nezapomněla cestu od dřívějších návštěv Hostýna. Povádal, jaký objednal pohřeb.

Vzpomněla jsem si na mrtvou matku a slzy mně vytryskly z očí.

Paní nadučitelová se zamlčela. Pohřeb matčin nám nevyličovala, podobal se jiným a byl hodně smutný, když za rakví sirotek se bral opuštěný, bez rodičů, bez sourozenců, bez bližších přátel pokrevných.

Ještě jsme zvěděli, že ji vychoval poručník, který se jí ujal, že se o ni dobře staral, vycvičiti ji dal a jako vlastní miloval.

«Ale přece mnohdy vzpomínala jsem na zemřelé rodiče a když mně bylo nejsmutněji, šla jsem na Hostýn. Teď už vždycky hlásila jsem, kam jdu. Domáci nebo družky mne doprovázely. V neděli jsme chodily nahoru do kostela! A potěšila jsem se vždycky.

Jsem ráda, že i nyní občas mohu se podívat na Hostýn. Ovšem není to tak často, poměry tomu nedovolují, ale přece si vyjedu.»

Opět nahrnuli se cestující k oknům. «Hostýn, Hostýn!» bylo slyšeti z mnohých úst. —

Také jsme vyhlédali ven a pozorovali posvátný vrch nyní v určitějších obrysech. Ale zavadil zrak náš též o paní nadučitelovou, která hledíc na Hostýn přímo zářila. —

Četli jsme jí v duši.

Zdalo se jí asi, že je posud oním dítětem, které z vlastního popudu odběhlo na Hostýn, aby se tam po smrti rodné matky odevzdalo pod ochranu matky duchovní.

Ještě několik stanic jela s námi, potom se odporoučela.

«Pozdravujte tam na Hostýně moji milou matku», žádala.

«Pozdravíme, pozdravíme», slibovali jsme ochotně.

A skutečně vyřídili jsme pozdrav nejenom od této paní, ale od mnohých jiných, kteří se v ochranu této mocné matky odevzdávají.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Přípravy ke korunovaci. 17. dubna konala se na Sv. Hostýně porada, již předsedal Msgr. Dr. Ant. Stojan. Byl určen pořádek korunovačních slavností. Nejhlavnější slavnosti budou 15. srpna, na svátek Nanebevzetí Panny Marie, den to korunovace a reprezentační pouť všech spolků a dne 18. srpna, v neděli, narozeniny Jeho Veličenstva, kdy bude pouť mužů a holdování Sv. Otcí, a Císaři a Králi. 16. srpna je slavnostní valná hromada Matice Svatohostýnské, 17. srpna pouť dětí a matek, 18. srpna pouť

mužů, 19. srpna pouť duchovenstva, 20. srpna pouť terciářů a Mariánských družin, 21. srpna pouť omladiny, 22. pouť studujících. Pouti počínají vždy večerem předešlého dne. Každodenně má býti o půl 6. hod. kázání a pontifikální mše sv. se společným sv. přijímáním, o půl 10. hod. je opět kázání a má býti druhá pontifikální mše svatá za dobrodince Sv. Hostýna. O 2. hod. je promluva na rozloučenou a sv. požehnání, o 7. hod. večer je řeč uvítací se sv. požehnáním.

Vše ostatní zevrubněji bude udáno. Dotazy buďte zasílány jednateři Matice Svatohostýnské Dru Ant. C. Stojanovi, proboštu a poslanci v Kroměříži. Po schůzi pozorovali všichni začazenými skly zatmění slunce, které jako jinde bylo dobře pozorovati. — 17. dubna večer přijel na Sv. Hostýn dp. Jan Wimmer, provinciál Tov. Ježíšova na visitaci a odejel v sobotu 20. dubna. — 4. května v den 25. výročí příchodu OO Tov. Jež. na Sv. Hostýn, konala se výborová schůze Matice na Sv. Hostýně, již se účastnili p. dvorní rada Fr. Sedláček, Dr. J. Schneider, Dr. Ant. Stojan, Balt. Hřiva, kaplan v Napajedlích a P. Superior.

Duchovní cvičení pro kněze konati se budou letos na Sv. Hostýně v těchto obdobích: I. turnus 24.—28. června; II. 15.—19. července; III. 22.—26. července; IV. 26.—30. srpna; V. 2.—6. září. — Začátek vždy v pondělí v 6 hod. večer, zakončení v pátek ráno. P. T. vdp., kteří se miní účastnit, račtež co nejdříve přihlásiti se u Superiorátu na Sv. Hostýně.

Sv. missie konány letos se Sv. Hostýna tyto: ve Štěpanovicích u Třeboně v Čechách od 4.—11. února (P. Superior A. Ostrčilík a P. Řehoř); ve Chvalkovcích u Hvězdlíc od 20.—28. února (P. Superior a P. Pokorný); v Halenkově od 3.—10. března (P. Superior a P. Lerch); v Tvrdonicích u Břeclavy (P. Sup., P. Jemelka, P. Šettner); v Radkově u Telče (P. Sup.). — Naneivýš potěšitelná byla vždy zejména účast jinochů a mužů a okolnost, že velikého porozumění u všech stavů našlo vybídnutí k častějšímu, ba každodennímu sv. přijímání, čímž plní se nejvroucnější přání eucharistického papeže, sv. Otce Pia X. Generálního sv. přijímání, pořádaného o slavnosti dušičkové a na konec sv. missií účastnili se opět u velikém počtu i mužové i jinochi, tak že více kněžím najednou bylo Tělo Páně podávati. — Ve všech těchto krajích je lid ještě proniknutý živou vírou, mravně zachovalý a opravdu zbožný: Kéz Božské Srdce Páně na přimluvu Královny Sv. Hostýnské zachová i nadále tyto nejdrahocennější statky našemu dobrému lidu!

Počasi od polovice dubna do polovice května bylo celkem krásné. Od 10.—15. dubna byly dosti silné mrazy, pak se ale oteplilo, až prvního května ráno byl opět slabý mráz. Zase se však oteplilo, a na pátou neděli po Vel. vál jižní vítr, takže teploměr vystoupil až na 20°C. Proto ještě v druhé polovici dubna byly lesy okolo Sv. Hostýna tmavozelené od jehličnatých stromů, a rudohnědé od listnatých stromů, které velice zvolna se rozzelenávaly. Na začátku května se více zelenaly, a po onom jižním větru bylo vše žlutozelené. Třešně kvetou.

— Bouřky byly: 27. dubna večer, a dvě na pátou ned. po Vel., jedna ráno, a druhá večer, po onom jižním větru: blýskalo se na všechny strany: za Prostějovem, Olomoucí, za Hranicemi, Valaš. Meziříčím a Vsetinem. Trochu popršelo a o 10. hod. večer byl opět klid. Mírný májový déšť čtyřikrát libě ovlažil Sv. Hostýn. 7. května odp. padaly kroupy, ale neškodily. — Stromky, které loni suchem vyhnuly, byly letos hlavně v druhé polovici novými nahrazeny: zasazeno jich 13.000.

Poutě. Na svátek ochrany sv. Josefa přišlo asi na 300 lidí, kteří skoro všichni přijali sv. svátosti. Večer přišlo první procesí uherských Slováků z okolí Prešpurka, Trnavy, Šaščína, kteří zvláštním vlakem konali okružní cestu po poutních místech: na Velehrad, Sv. Hostýn, Sv. Kopeček, Králíky, na Vartu a do Vamberge. Bylo chladno, a proto se divili, že je tu zima, a že u nich již vyrazí rež v klasy. V pondělí ráno odešli. Na první pouť (3.—5. května) se oteplovalo, ale nebylo tak krásně jako loni. Již v pátek přijeli na výpomoc vdp. Fr. Kremel, děkan v Bystřici, vdp. J. Daněk, děkan v Jevíčku a P. V. Šettner T. J. z Velehradu. V pátek odpoledne se začal kostel plnit a večer byl poutníky naplněn. V sobotu ráno začal letní pořádek; mše sv. byla o 4. hod. po ní jiné mše sv., v půl 8. ranní kázání se mší sv.; o 10. hod. měl kázání dp. děkan Daněk, načež zpívanou mší sv. sloužil vdp. děkan Kremel; po ní opět zpív. mše sv., kterou měl dp. Křeháček za procesí z Přílepu, které přichází každoročně 4. května s družičkami a s hudbou. Již dopoledne v sobotu se střídala processí: jedna odcházela, jiná přicházela. Zvláštní zmínky zasluhuje processí z Lidečka, které přišlo v pátek odpoledne a odešlo v neděli ráno; neboť o něm píše zemř. P. Cibulka, že když přišel před 25ti lety na Sv. Hostýn, přišlo první; takže P. Cibulka začal svou činnost u tohoto processí. V sobotu večer před nožeháním měl uvítací promluvu dp. děkan Daněk a také i kázání v neděli před velkou mší sv. V neděli ráno byl kostel přeplněný. Bylo napočteno 35 průvodů, z nichž jsme mohli zjistiti následující: Loučka u Vyzovic (60), Slopné (60), Vlčnov, Derfle (115), Vysoké Pole (56), Dubany, Vlachovská farnost (160), Smolina u Val. Klobouk (100), Lidečko s knězem, Březovice (70), Nezdenice, Brumov, Bánov, Rudice, Charváty, Dolany, Prostějov, Vrahovice, Frýdek (36), Lobodice (50), Prakšice (60), Horní Bečva (120), Veliková u Vyzovic (60), Halenkov s knězem (300), Neobuza, Hrubčice, Smržice, Kostelec u Prost. Chvalkovice, Pitín, Velký Týnec, Mostkovice, Horní Suče, Uhry. V neděli odpoledne nastal na Sv. Hostýně opět klid. — Po neděli se kladlo lešení okolo

hlavního oltáře a započato s obnovou malby a prací zlatnických. Varhany opraveny již před velkou květnovou poutí. V sobotu skoro ráno před 5. nedělí po Vel. přišla dvě processí: z Bernartic a ze Lhotky u Jičina. Protože loni před 5. nedělí byla na Moravě povodeň a nepřišlo žádné processí, nevěděli jsme, zda letos některé přijde. Okolo 3. hod. zavítalo processí ze Slušovic (300) s knězem a za ním processí ze Hvozdné (300) s knězem a s hudbou, za ním ze Vsetína (500) s knězem a s hudbou, a za ním z Citova s knězem a hudbou. Kromě toho přišly průvody z Trnavy (115), z Hustopeče s knězem, ze Štípy s knězem, ze Všeminy, Vyzovic. Kostel byl opět plný. 14. května přišli s knězem, s družičkami a s hudbou Ruclavští u Holešova. Když jsem pozoroval poutníky našel jsem výklad slov: Písně Šalomounových 8, 6: Polož mě jako pečeť na srdce své. Všichni poutníci hleděli upřeně při loučení na sochu P. M. jako by ji chtěli sebou vzít, kladli si jako pečeť obraz její na srdce, neboť odcházeli s pláčem.

Upozornění. Duch. správa na Sv. Hostýně prosí co nejsnažněji P. T. vdpp. a ostatní vůdce a pořadatele processí, aby si neobtěžovali **oznámiti odkud průvody přišly a kolik poutníků měly, zda s knězem a hudbou, aby mohlo vše v pamětní knize Sv. Hostýnské být poznamenáno a též v «Hlasích Svatohostýnských» uveřejněno.** - Protože na první neděli v měsíci bývá obyčejně pobožnost k bož. srdci Páně, bude shromáždění třetího řádu vždy druhou nedělí v měsíci.

Na korunovaci P. Marie darovali: Průvod z Loučky u Vyz. 3 K 62 h, poutník z Chvalkovic od nej. paní pamětní peníz a zl. prsten, Praksice: Barb. Vlkova 1 K, manž. Vlkovi 2 K, J. Pavlíček Lišná 3 K, Frant. Darebníkova Količín 2 K, Karol. Pištěcká Libhošť 1 K, nej. z Derfle 1 K, za uzdravení z těžké nemoci 1 K, M. Strídova Ústí 1 K, A. Halová Vrahovice 1 K, nej. Mostkovice 1 K 20 h, M. Kratochvílová Stichovice 60 h, nej. Kostelec 3 K, rod. Foukalova Biskupice u Prost. 20 K, Jos. Frant. Šnablovi Smržice 5 K, J. Přikrylova Budečko 40 h, nej. Strážany 5 K, T. Hrachůvek Paršovice 60 h, Kat. Štekler Přílepy 2 K, Bánov And. Balounova 1 K, Švehlíkova 1 K, Lud. Zemánková Domaželice 10 K, Jos. Zapletal Blazice 10 K, M. Opavská Brodek 2 K, Ter. Janova Lidečko 1 K, nej. 3 K, manž. Školoudíkovi Pavlovice 6 K, M. Buriánková Loučka 60 h, nej. 34 h, nej. Mysločovice 1 K, J. Pavlíček Lišná 2 K, nej. 3 K, z Letnice 1 K 20 h, Horvát M. 1 K, Janošík A. Charvát 1 K, nej. 1 K 60 h, nej. Domaželice 2 K, Frant. Kalčíkova Roštín 1 K 20 h, M. Hrabalova Derfle 1 K, nej. Kostelec 1 K, Jos. Valouškova Břesovice 1 K, nej. Hrubčice 1 K, nauš. A. Jandova Břesovice 2 K, Jos. Otčenášek Hrub-

šice 1 K, Kat. Baklíkova Horní Lič 1 K, nej. Hrádek 2 K, nej. 1 K, poutníci ze Slopného 1 K, Ant. Hlavík Libosváry 1 K, M. Eliášova Loučka 20 h, Bar. Židkova Heřmanice 10 K, nej. Žeranovice 60 h, nej. 1 K, nej. Střebětice 5 K, P. M. D. zl. prsten, nej. Bořenovice 3 K, nej. Břest 1 K, 1 K, T. Pobuda Uhry 1 K, nej. nauš., 20 K, 1 K, Jan Janiš Hrachovec 5 K, Math. Vaculíkova Pavlovice 4 K, nej. Kašava 5 K, nej. 1 K, Lochman J. Količín 1 K, manž. Matyášovi Libhošť zl. prsten, Jos. Pecháčkova Lukov zl. prsten 50 h, Frant. Vacek Zhoře u Polné 200 K, nej. Fryšták 70 K, nej. Horní Ves 50 K, nej. Prusinovice prsten, 2 stří. staré peníze, M. Koželuhova Pitín 2 zl. nauš. albu, Martina Otradovcova Komín 10 K, Jul. Švédova Brno 5 K, Frant. Ter. Pospíšilovi Palonín u Loštic 20 K, M. Bartošova a Just. Mašláňova Kroměříž nauš., náramek, prsten, rod. Coufalíkova Vičice u Nez. dukát, Frant. Navrátil Němčice na Hané 2 K, J. a M. Řezáč Vičice u Nez. 1 K, nej. 16 star. peníží, Vinc. Klůž Chudobín u Pernštýna 2 K, nej. 50 K, Mar. Montag Hroznová Lhota 100 K, P. rektor z Velehradu od nej. 15 K, 2 zl. peníze, zl. sponku, křížek, 2 prst., nej. nauš. prsten, 6 děv z Hrádku u Slavičína 6 K, nej. 1 K, farní úřad Újezd u Luhač. 5 K, Fr. Perůtkova Malhotice 1 K, nej. ze Symře nauš., V. Jelínek farář Hořiněves 1 K, Al. Kopecký bisk. notář Nové Hradky 9 K, Ot. Rybák Bořejov 9 K, Leon. Červený Chlumek 40 h, Ant. Jelínková Vídeň 4 K, Barb. Horáčkova Šumperk 1 K, Birmovanci farnosti Újezdské Uh. Brod 5 K, Jos. Mikulášek Nová Lhota 2 K, B. Sedláček Biskupovice 10 K, Ros. Kopecká Lubné 10 K, Jos. Harych Pohora 20 h, nej. 20 h, nej. Drnovice Lysice 4 K, nej. z Beňova dukát, Jos. Hasilík Drahotuše 10 K, Dr. Stojan od nej. zl. křížek, prsten, 2 nauš., M. Holešovských Lipník 3 prst. a drobnůstky, nej. z Kelče dukát, dvouzlatník, 2 stří. prsteny, nej. z Němčic zl. peníz a 1 K, nej. z Těšnovic albu, nej. Praha 20 K, nej. Veliková 1 K, rodina Šantova Velehrad 5 K. (P. d.)

Kněží své Královně (na mosaikový obraz): A. Tábořská, Olomouc 100 K, Fr. Mikšánek, far. Vel. Němčice 50 K, Ant. Bartoš, prof. Brno 50 K, Ant. Zbořil, děkan a kněz v Konici 50 K; po 20 K: Jan Pícka, far. Mališovice, Jan Svoboda, kons. rada Náměšť, Frant. Florián, arcikněz Tasov, Jan Doupovec, koop. Tvrdonice, Dr. Jan Kubíček, prof. Olomouc, Zeno Jokl, prof. Kroměříž, Vinc. Vaněk, koop. Uh. Brod, Frant. Jemelka, koop. Val. Meziříčí; 15 K farní duchovenstvo Fryšták, Jos. Zatloukal, koop. Lipov, Jos. Hrubý, kapl. Náklo 12 K; po 10 K: Jos. Lakota, far. Nemotice, Vinc. Večeřík, kněz na odp. Boskovice, Jos. Hlaváček, koop. Kunovice, Frant. Šverdík, kapl. N. Jičín, Jos. Hut, koop. Kroměříž, Frant.

Zagon Místek, Jan Láska, děkan H. Moštěnice, Jan Švestka, prof. Brno, Jos. Navrátil, farář Větrkovice, Al. Hlavinka, farář Litence, Ig. Künstler, far. Hodslavice, Jak. Kóhout, far. Brušperk, R. Stračka, far. Koryčany, Frant. Géduš, far. Lípovec, Rich. Fryčai, koop. Pavlovice, G. A. Dvořák, převor na Strahově, P. Hlobil, Rajhrad, Ant. Matějček, kanovník Kroměříž, Ad. Horák, děkan Zdounky, Jan Stratil, koop. Hulín, Jos. Fišara, místoděkan Smržice, Boh. Hendl, probošt Sv. Kopeček, Jos. Krestýn, far. Jaktář, Dr. Melichar Mlčoch, inf. prelát a sídelní kanovník Olomouc, Jan Oth, děkan Senice, Jan Vorálek, kaplan v. v. Olomouc, Jan Lazar, děkan Pohořelice, Frant. Martilík, kons. rada Hluk, Ant. Štaffa, far. Boršovice. Ig. Zháněl, far. Troubsko, Frant. Hrbáček k. a. knihovník Kroměříž, Kar. Bilčík, kan. Kroměříž, Štěp. Palásek, probošt Dub, Jan Šebestík, far. Žalkovice, Meth. Hošek, farář Líšeň, Jan Coufal, kapl. Krňov, Ad. Pospěch, far. Dřevohostice, Jindř. Štoček, far. Brantice, Jos. Kašpar Mor. Radiměř, Frant. Segefa, far. Benetice, Jan Zelenka, far. v. v. Svitavy, J. Hrubý, duch. správce trestnice Mírov, Ar. Navrátil, far. Úsov, Frant. Studený, far. Slavičín, Ant. Štuchal, far. Špičlice, Jan Matonoha, far. Šubířov, Frant. Palla, far. Otrokovice, Ant. Cigánek, čestný kons. rada Veselí, Škrda Dom., adm. Lesnice, Jos. Miklík, far. Hannsdorf, Felix Čeloud, kap. Nová Ves, Dr. Bon. Segefa, místořed. Kroměříž, Fab. Kubiš, Wagstadt, Ig. Kremel, far. Franc. Lhota, Ond. Otáhal, far. Olšany. Frant. Choleďa, def. Bilovec, Vinc. Horák, prof. Litovel, Frant. Solanský, far. Zlobice, Lud. Koncer, far. Halenkov, Ferd. Jiříčný, kapl. St. Bělá, Al. Filip, far. Štítná, Jan Pěček, far. St. Jičín, Ant. Přecechtěl, koop. Morkovice, Boh. Homola, far. Obrany, P. Krist. Lux, far. Ostrovačice, Frant. Gogela, far. Střebětice, Fr. Kremel, děkan, Cyr. Jakubec, koop. Urbanov, Jan Raška, far. Hustopeč. Em. Minařík, koop. Olšany 8 K; po 7 K: P. Albert Kříž Jihlava, Emil Koreisl, far. Pausram; po 6 K: Fr. Večeřa, koop. Jakartovice, Aug. Kleveta, far. v. v. Podivín, Alb. Mrázek, far. Král. Pole, Jos. Kotyk, def. Vilímov; po 5 K: Václ. Rutta, far. Vlčovice, V. Hlavička, auditor Netín, Jos. Haška, koop. Krönau, Jos. Kittner, děk. v. v. Štěbořice, Ant. Dosedla, far. Kostelec, Jan Vyhlídal, far. Švábenice, Frant. Sedláček, far. Břeclava, Dr. Jos. Bombera, prof. Král. Pole, Fr. Špička, far. Podivín, Theod. Káčer, far. Kuželov, Jan Kaláb, far. Hruška, Vác. Dostál, far. Kladky, Frant. Čermák, kapl. Měřín, Jos. Kolář, koop. Kateřinky, Fr. Vyplél, far. v. v. Holešov, Jos. Šildberger, far. v. v. Břeclava, Frant. Holibka, far. Hoštýn, farní úřad Štípa, Ferd. Medek, far. Gross-Petersdorf, Jak. Procházka, far. Střížov, Arn. Omasta, kapl. Chornice, Ant. Pospíšil, far. Sladkov, A. Koutný, koop. Brantice, Fr. Baka, prof. Telč, Jos. Prokeš, koop. Hluk, Fr. O. Trnávka, Fr. Žák, far. Chornice, Fr. Diviš, far. v. v. Hřišice, Ant. Vévoda, far. Radkov, Ant. Brzobohatý, děkan Doubravník, Fryčai, far. Teplice u Sobotina, Cypr. Zavřel, far. Pitín, F. Jarolímek, koop. Jaroměřice, A. Starý, koop. Jedovnice, Fr. Kučera, far. Kostelec, Jos. Berger, koop. V. Ořechov, Vinc. Kubala, far. Hlavnice, Fr. Večeřa, koop. Eckersdorf, O. Kyselák, koop. Němčice, Fr. Hala, far. Vrchoslavice, Jos. Šesták, Kroměříž, Jan Krč. kaplan Svitavy, Pavel Souček, kapitulár Jihlava, Tom. Hos, far. Hor. Břečkov, Jos. Dunda, zám. far. Jaroslavice, Jan Petřík, far. Malá Morava, Flor. Dostál, koop., Nezamyslice, Vinc. Kubáč, far. Raduň, Jan Matoušek, far. Křepice, Cyr. Novotný, far. Zhoř, Frant. Svoboda, kapl. Batelov, A. Knotek, katech. Šumperk, Fr. Hobich, prefekt Kroměříž, Dr. J. Kachník, prof. Olomouc, Jar. Kočí, koop. Tlumačov, Jan Kopp, far. Počenice, Stan. Kaláb, koop. Domaželice, Cyp. Lochmann, katech. Prostějov, Boh. Vojáček, koop. St. Hrozenkov, Frant. Procházka, far. N. Hrozenkov, P. Jan Dvořáček, O. S. Aug. Staré Brno, Jos. Kaláb, far. Stangendorf, Fr. Kalvoda, far. Jasená, Ig. Černoch, kapl. Hradec, Rud. Hrdlička, far. Nezamyslice, Lud. Matějka, far. Drahaný, Fr. Bubílek, far. v. v. Bystřice, Lev Hlouch Štěpánov, Jan Grussmann, far. Ženkla, Jos. Koutný, kat. v. v. Olomouc, Em. Procházka, prof. Brno, Al. Krejčí, katecheta Vel. Meziříčí, Jan Babor, farář Měřín, Frant. Havlík, nádr. kaplan Břeclava, Frant. Maňousek, farář Budkov, Dr. Jos. Tomáš, prof. Kroměříž, Em. Kovář, kaplan Hustopeč, Jos. Tábořský, farář Hvozdná, Vavř. Fabiánek, koop. Žerotice, Karel Tesárek, far. Chabíčov, Fr. Deržá, koop. Mor. Ostrava, Břet. Vejborný, far. Zauchtel, Vil. Jackel, far. Deutsch Jassnik, Ant. Stokláška, kat. Ivanovice, Rud. Korec, Příbor, Frant. Plaček, koop. Bílavsko, Fr. Navrátil, provisor Němčice, Al. Kopecký, koop. Želechovice, Eust. Klabazna, farář Klimkovice, Al. Ulmann koop. Kelč, Vinc. Pecháček, farář Újezd, Fr. Talmáček, far. Loukov, Petr Bartošík, kat. Jevíčko, Frant. Hanzl, koop. Byteš, Fr. Zámorský, far. Svěbohov, Fr. Čermák, koop. Tršice, Ferdinand Plachý, farář Tršice, Mat. Lebeda, kaplan, Hor. Bobrová, A. Tomeček, koop. St. Ves, Alb. Trčka, koop. Alstadl, Al. Zbožínek, far. Mokré Lazce, Fr. Dokoupil, far. Pisařov, J. Černý, far. Želč, Jos. Doležel, Troubsko, Ant. Nevřala, koop. Kelč, Jan Krystýnek, farář v. v. Bystřice, Ant. Solař, kooperator Hnojice, Rud. Nečesaný, far. Rychaltice, Fr. Zapletal, farář Domašov, J. Baďura, farář Osek, Leopold Krybus, Soběchleby, Rudolf Sedláček, farář Šakvice, Jos. Palkovský, farář Nieder Wildgrub, Al. Urbani, farář Šlapanice, Karel Schubert, far. Holice, Fr.

Ambrož, kurát Brno, Jindř. Tesařík, kat. Veselí, Jos. Václavek, far. Záhlínice, Frant. Štaffa, far. Pustějov, Fr. Ostravský, kapl. Lipník, K. Klusal, far. Mořkov, D. Staneček, far. Staříč, Val Staněk, prof. Kyjov, Antonín Otáhal, farář D. Studýnky, Vinc. Dědek, farář Sebranice. L. Holain, farář Slavonín, Fr. Kunčar, kat. Mor. Ostrava, Jos. Finda, koop. Doubravice, Aug. Janíček, kooperator Cholina, František Batěk, farář Loučka u Lip., Hoférek, kaplan Znorovy, Al. Nakládal, kaplan Frenštát, Kar. Kočvara, kapl. Lanžhot, Jos. Dvořák, em. farář Dolany, Kar. Polzer, spirit. Kroměříž, Josef Dolžel, far. Chropín, Frant. Hála, far. Kněžnice, Met. Škvařil, kaplan Dolní Kounice, Aug. Večeřa, far. Březová Uh. Brod, Dr. In. Obdržálek, farář Bílovice, Josef Vévoda, prof. Olomouc, Křištof Kuchynka, katecheta Brno, Petr Janák, far. Beuzov, Dr. Jan Hejčl, prof. Olomouc, P. Tom. Šilinger, O. S. A. Brno, Cyr. Mackovík, koop. Boršice, Dr. Fr. Teplíček, far. Břest, Ar. Tvarůžek, far. Vladislav, Msgr. Jos. Kubíček, děkan Všechnovice, Augustín Franěk, farář Starč, Kar. Zouhar, katecheta Břeclava, Jos. Sochor, far. Heraltice, J. Živný, farář v. v. Kroměříž, Jan Hloušek, koop. Doubravník, Kar. Štasta, farář Cvrčovice, Ad. Skoumal, far. Radkovice, Petr Čech, far. Pravlov, Frant. Beránek, far. Štikovice, Ig. Hrubý, far. Borkovany, Jan Odstrčil, farář Drnovice, Meth. Životský, kaplan Radostín, Al. Ličman, kons. rada Popovice, Meth. Švéda, kaplan Mor. Budějovice, Jos. Janda, koop. Břeclava, In. Haňka, kaplan, St. Rousinov, Frant. Augustín, far. Olbramovice, J. Řezníček, far. Těšnovice, Karel Zimola, koop. Vážany, Fr. Mlčoch, kan. a arcikněz Kuřim, Ant. Dostál, far. Milotice, Jar. Rumler, kněz def. Brno, Jan Polišenský, far. N. Rousinov, Mat. Müller, kaplan N. Město, Jan Karásek, arcikněz, Nová Říše, Ed. Sobotka, koop. Tasov, Jan Procházka, kaplan, Lišeň, Fr. Košut, far. Loděnice, Klášter Karmelitánů, Kostelní Vydří, Jos. Páleník, koop. Hroznová Lhota. Po 4 K: Fr. Janovský, prof. Brno, Klím. Humpalík, far. Frýdlant, J. Šplháček, farář Bottenwald, Kolej Salvatoriánů ve Valašském Meziříčí, J. Jirovský, farář Mrákotín, P. Kobzínek, koop. Mrákotín. Po 3 K: E. Domluvil, prof. v. v. Meziříčí, Jos. Blažek, správce fary Podolí, Frant. Koutný, em. farář, Velké Karlovice, Vil. Skácel, koop. Podštát, Jos. Svoboda, far. v. v. Brno, Jan Hayran, far. Vejšovice, Al. Odrážka, koop. Dolary, Jak. Bartoš, far. v. v. Brno, Ed. Gryc, kapl. Židlochovice, Frant. Krchňák, kapl. Slavkov, Jos. Morys, koop. Slušovice, Jar. Izák, koop. Citov. Po 2 K: Tom. Sec.

kat. Hřstovice, Jan Novotný, far. a děkan, Radostín, Em. Janků, far. Dubňany, Lud. Nekula, koop. Tasovice, Vác. Havlík, farář Obyčtov, Oth. Karlický, kan. Nikolsburg, J. Raus, far. Šafof, Leop. Růžička, kooperator Zlámanka, Ed. Tabáček, koop. Švábenice, Fr. Rogoš, far. Roubanina, prof. Chramosta, Boskovice, Ad. Vašek, koop. Třebíč, Frant. Svoboda, farář Rovečín, K. Král, farář Lovčice, Jos. Sychra, far. Sloup, Fr. Dovrtěl, katecheta M. Ostrava, Ant. Mochola, koop. Frenštát, Krist. Sohn, farář, n. o. Tišnov, Rud. Kvapil, koop. Vranová Lhota, Frant. Benda, far. Ohrozim, Dr. Fr. Přikryl, far. Týn, Jak. Vymazal, koop. Nový Hrozenkov, Ant. Habala, koop. Brno, K. Zetek, prefekt Kroměříž, Jan Kovář, kat. Královo Pole, Fr. Adamec, far. Nikolčice, Frant. Orlita, kaplan Kojetín, Fr. Hudec, kat. Brno, Fr. Jančík, far. Moutnice, Jan Nitsche, farář Vedrovice, Frant. Gold, farář Komořany, J. Filipovič, adm. Nové Veselí, Fr. Petřle, koop. Tikovice, Stanislav Lakomý, kaplan Rouchovany, Cyr. Dlouhý, far. Millovice, Frant. Pospíchal, koop. Jevišovice, A. Kotinský, far. Horní Bobrová, Jos. Metyš, far. Žerotice, Lad. Schwarzer, far. Újezd. Po 1 K: Kar. Pilát, far. Jemnice, Kaš. Dunda, far. Moravec, Fr. Storzer, kaplan Šumperk, Joh. Schmuck, kat. Jihlava, Jan Janík, prof. Bučovice, Dr. K. Kühr, far. Neuschloss, Ad. Richta, far. Petersdorf, Jan Gája, kat. Prostějov, J. Janák, koop. Bennisch, A. Koutný, far. Velký Újezd, Vlad. Běhal, far. Matějovec, Med. Horák, exp. Mírov, Jan Tabach, koop. Holice, Fr. Petřvaldský, far. v. v. Rožnov, J. Bača, far. Herautz, K. Sláma, kapl. M. Třebová, Fr. Michálek, kat. Fulnek, Dr. K. Večeřa Mikulov, Fr. Klima, far. Petrovice, St. Benda, far. Lukov, Fer. Hotový, far. Dlouhá Brtnice. (P. d.)

Schody: Meth. a Mar. Rokytovi Šánov 10 K, Jos. Hasilík Drahotuše 5 K.

Křížová cesta: nej. 1 K, nej. Zahnašovice 1 K, Pavlíček Lišná 2 K.

Útulna: J. Janiš, Hrachovec 5 K, nej. 2 K, A. Olšáková, Vsetín 40 h, A. Slováček, Hovězí 40 h, Ter. Novák, Šumperk 5 K, Mat. Groh, Skuteč 50 h, Jos. Schrott z Holešova 5 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: Rodina Patáková Bystřice p. H. za vyslyšení prosby, Frant. Šedlbauerova ze Vsetína za vyslyšení prosby, Anežka Krejčířova z Břestu za úlevu v bolestech, Anežka M. z Vranovic za šťastnou operaci, Marie Montag z Hroznové Lhoty za pomoc v těžkých záležitostech, M. P. D. za nalezení vzácné památky. Marie Hanušova, Jundřof u Brna za uzdravení, Kubíčková Paulína, Věrova-ny za uzdravení.

svého bratra by uslyšel. Vždy však slyšel tutéž zprávu, o jeho statečnosti a zbožné smrti ve vlnách mořských.

Nadbytek intelligence v Rakousku je úžasný. Od roku 1880 stoupl počet studentů o 133.9 proc. Máme 900.000 úředníků a na každé 4 poplatníky připadá 1 úředník, nebo 1 voják. Vyskytují se návrhy, aby na vysoké školy přijímán byl pouze omezený počet posluchačů.

Lék proti opilství. V kanadském městě Manitobě léčí pijáctví zvláštním způsobem, po americku. — Tamní policie se přesvědčila již dávno, že zavírání opilců o vodě a chlebě nepomáhá. Připadla tedy nějaká vtipná hlava na myšlenku, aby hrdla opilců byla zdobena širokým žlutým a lesklým náhrdelníkem, který musí pít tak dlouho nositi, dokud ho soud toho odznaku nezbaví. Náhrdelníkem poznamenanému muži nesmí nikdo podati ani krůpěj alkoholu, nechce-li propadnouti přísnému trestu. Bázeň před tím žlutým «vyznamenáním» je tak veliká, že potrestaný muž málokdy se opovází píti více, než snese. Tam tedy není opice «podle zákona» polehčující jako někde jinde!

Židovské Uhry. Movité jmění židů v Uhrách páčí se na 240 mil. K, křesťanů na 214 mil. K. Z 30 mil. jiter půdy mají židé 4 a půl mil. vlastní, 3 mil. v nájmu, 15 mil. mají malorolníci, 1,788.000 stát, svěrenské statky mají 2,349.000 jiter. Na 1000 časopisů přijde 800 židovských. Tím se vysvětluje, že v Uhrách jsou židé pány situace.

Boj proti pijáctví v Německu. V některých krajinách jižního Německa zaveden jest opravdu zvláštní a následovníhodný zvyk, že ve všech výčepech a nálevnách je vyvěšena «listina pijáků». V seznamu jsou uvedeni všichni, kdo jsou známi jako prokázaní pijáci, a těm pod přísným trestem nesmí výčepník vůbec nalíti. Nyní zdokonalili toto zařízení v Göttingách. Místo pouhých jmen, která výčepník případně znáti nemusí, jsou vyvěšovány nyní i fotografie pijáků, policií obstarané a dodané. Výčepník musí tyto podobanky vyvěsiti a nemůže se pak vymlouvat, že někoho jako pijana nezná, protože ho vidí před sebou fotografovaného. Kdo by takovému přece nalil, ztratí koncesi. — Toť vskutku účinný a dobrý boj proti náruživým pijanům.

Podivuhodné miniaturní hodinky, které, pokud se velikosti týče, mohou považovány býti za zvláštnost světa, již není jiné rovné. Hodinky zhotovila firma Gallopin a spol. v Chaux-de-Fonds. Jejich stroj jest tak nepatrný, že vpraven (vmontován) do vyhloubené perly, která není o nic větší než zrnko hrachu. Nejlepší dělníci firmy pracovali 15 měsíců na vyhloubení perly a vsazení jednotlivých částí hodinek do ní a vytvořili práci, která pokud jemnosti se týče, patří k nejjemnějším bravurním kouskům, jaké až dosud jemný mechanismus vytvořil. Původní perla vážila 2½ gramu a měla v průměru necelé 2 cm. Perlové hodinky mohou býti noseny jako prsten a za jejich správný chod

běře firma úplnou záruku. Modním předmětem tyto podivuhodné hodinky sotva asi se stanou, neboť cena jejich, jak vyšly z dílny firmy, obnáší maličkost — 30.000 franků a jest otázkou, bude-li firma ochotna podobné zakázky ve větším množství prováděti.

Různé rychlosti. Z nejmenších rychlostí je asi ta, již přibývá lidského vlasu; vzrůst jeho za vteřinu obnáší 0.00000003 m, hlemýžď urazí za vteřinu 0.0015 m, oběh krve 0.065, slabý vítr 0.3, vůl zapřažený 0.7, osel zapřažený 1.0, plavec 1.15, dobrý chodec 1.3 až 1.6, moucha 1.6 až 7.6, kouř v komíně 2.0, kůň v klusu 2.1 až 2.4, plyn v potrubí 2.7, člověk v běhu 2.8 až 7.0, Haleyova kometa v odsluní 3.0, prudká řeka 4.0, parník na řece 4.2, plachetní loď 4.6—8.0, střední vítr 4.6—7.0, bicykl 5.5—15.0, člověk na lyžích 5.7—9.5, parník na moři 10.0—15.0, déšť 14.0, dobrý bruslář 12.0, nákladní vlak 12.0, závodní kůň 12.6, domácí holub 14.0, osobní vlak 15.0—17.0, bouřlivý vítr 17.0—28.0, rychlík 20.—27.0, vlny mořské 22.0, angl. záv. kůň a lov. pes 25.0, holub pošt. 28.0—50.0, orel a vichřice 30.0, vlašťovka 55.0—67.0, elektr. rychlík 57.0—160.0, nejprudší cyklon 116.0, citlivost nervů 132.0, výbuch dynamitu 187.0, zvuk 333.0, koule z ručnice 430.0, bod na rovníku 464.0, dělová koule 500.0—725.0, měsíc 1000.0, zvuk na vodě 1435.0, výbuch střelné bavlny 5800.0 země kolem slunce 29.500.0, elektrický proud v drátě 11,690.000.0, světlo 300,000.000.0. Dobrý pianista může vyhráti za hodinu 20 tisíc not. Pomocí různých aparátů lze odelegrafovati slov za hodinu Na Morseově aparátě 900, na Hughesově 2400—4200, na Rowlandově 18.000—21.000, na Wheastonově 30.000, na Polák-Virágově 120.000. Ze strojů poháněcích činí nejvíce obrátek turbína Lavalova, t. j. asi 1000 za 1 vteřinu. Obvodová rychlost kola obnáší tu až 400 m za sekundu.

Listárna administrace: Frank Novák M. Carmel 11 K. — Opětne připomínáme, že je lépe posílati peníze **složenkou**, než platiti na pouť, jelikož o pouťi velkým návalů často jméno předplatitelé se nesprávně napíše a není pak možno v seznamu jej nalézt. Zároveň se žádají předplatitelé, aby udali vždy celou adresu i s poslední poštou a poznamenali, jsou-li již starými odběrateli aneb zda začali odebíratí teprve letos. — Též členové Matice Svatohostýnské se uctivě žádají, aby vždy (i v sakristii) udali celou svoji adresu i s poslední poštou, aby jim pozvánky ke schůzi řádně mohly býti dodány.

Listárna redakce. Nemilým nedopatřením v tiskárně octnul se v minulém čísle Hlasů (str. 67.) pod obrazem Führichovým, znázorňujícím «Matku milosrdenství» a vysvětleným článkem «Ejhle Matka tvá», nesprávný podpis: nejstarší obraz P. Marie Svatohostýnské, což tuto opravujeme. —

**LÁZEŇSKÉ DRUŽSTVO SIRMATÝCH LÁZNÍ
..... A VODOLÉČEBNĚHO ÚSTAVU .....
V KOSTELCI U ŠTÍPY, MORAVA.**

**LETNÍ
SANATORIUM PRO NERVOŠNÍ**
ROMANTICKÁ KRAJINA. PŘÍJEMNÝ LETNÍ POBYT. VŠETČNÁ KU-
CHYNĚ. V LÁZEŇSKÉ MAPLÍ DĚNNÉ BOHOSLUŽBA. POŠTA V MÍSTĚ.
POSLEDNÍ STANICE ŽLN. LÁZNĚ SIRMATÉ, ELEKTŘICKÉ, SLUNEČNÉ A
UMIČITÉ. LÉČENÍ MORNÝM VZDUŠNEM. ŠVÉDSKÝ TĚLOCVIM. ELEMTA-
RNÍ OSVĚTLENÍ. SAISONA OD 15. KVĚTNA DO KONCE ZÁŘÍ. VŠE-
KERÉ DOTAZY ZODPOVÍ SPRÁVA LÁZNÍ.

LÁZEŇSKÝ LEKÁŘ

PŘÍHLÁŠKY NA PODÍLY PŘIJÍMÁ FILIÁLKA ŽIVN. BANKY
..... V OLOMOUCI .....
MAJITELÉ PODÍLŮ POŽÍVAJÍ ZVLÁŠTNÍCH VÝHOD.
..... 1 PODÍL 100 KOR. ....

Kupující zápalky Matice Cyrillo-Me-
thodějská. Stává se, že továrna někdy zá-
palky nevyplatí a příjemce musí hradit do-
voz. Každý má právo při placení účtu do-
vozné si odčítati, musí však do továrny
poslati nákladní list zpět (dovozné rozumí
se jen dráhou na poslední stanici. Dopravu
ze stanice domů hradí každý sám.) Jelikož
z mnoha stran byly nám laskavě pro Ma-
tici nabídnuty ty 2%, které při hotovém
placení má právo každý si strhnouti, ozna-
mujeme, že ode dneška počínaje bude ona
2% továrna odváděti přímo Matici a proto
ich nikdo z účtu nesrážej. Pp. obchodníkům
vyhrazeny jsou zvláštní kupní podmínky.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nej-
jednoduššího vzoru do nejbohatší sklo-
malhy figurální. Skleněná mosaika pro
křížové cesty, odborná rada, výkresy,
rozpočty zdarma.

Katolíci „Svůj k Svému!“

Velký příjem pro „Matici Cyrillo-Metho-
dějskou“ značí

prodej zápalék

Matice Cyrillo-Methodějské

výráběných českou firmou J. SVOZIL v
Lošticích. 1 balík 100 krabiček stojí **ještě
dnes 96 hal.** Tak lacině nekoupíte nikde!
Zápalky zasílají se při nejmenší objednávce
25 balíků (2500 krabiček) vyplaceně na každou
stanici. Objednávky řiďte vesměs na adresu:
**Sekretariát „Matice Cyrillo-
Methodějské v Olomouci, Dolní
náměstí 17.**

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe!
majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různě.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — — chyb. — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátina lněná neb polovičnický, rumburské
véby, griezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefíry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, vel. krásný a
trvanlivý v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

rační domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte údat co po-
třebujete i délku zbytku si račte za-
znamenati, nechodíte vyměním, neb dle
žádosti p. něz vrátím. Zkouška mé dů-
věry ujistí každého. Též zasílám půl
tuctu čistě lněných prostěradel beze švu
150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

pravé voskové, přesně dle lita-
rických předpisů, jakož i polo-
voskové a stearinové vyrábí
nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé od-
báratele přední kláštery, farní úřady,
jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.
Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.